

PERSONALVETARPROGRAMMET, 180 HÖGSKOLEPOÄNG

Personnel Work Programme, 180 higher education credits

Utbildningsprogrammet är inrättat den 14 december 1993 av forskningsnämnden. Utbildningsplanen är senast fastställd den 5 februari 2007 av fakultetsnämnden för humaniora och socialvetenskap. Avsnitt 3.2 har ändrats genom beslut av fakultetsnämndens ordförande den 3 mars 2009.

1 ALLMÄNT

Personalvetarprogrammet leder till en kandidatexamen och ger behörighet till studier på avancerad nivå. Programmet kvalificerar för flera olika yrken och en bred arbetsmarknad inom såväl privat som offentlig sektor inom ämnesområdet personal- och arbetslivsfrågor. Personalen är arbetsorganisationens viktigaste resurs och personalfrågorna kan därmed sägas vara de viktigaste resursfrågorna i dagens arbetsliv. Exempel på arbetsuppgifter efter avslutad utbildning är ledarskaps-, organisations- och kompetensutveckling, rekrytering, utredningar, rehabilitering, personalekonomi, personalsocialt arbete, arbetsmiljö- och förhandlingsarbete.

2 UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för utbildning på grundnivå

Utbildning på grundnivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som eleverna får på nationella eller specialutformade program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på grundnivå skall utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(1 kap. 8 § högskolelagen [HL])

2.2 Mål för Personalvetarprogrammet

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap 8 § HL)

Kunskap och förståelse

För kandidatexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

(bilaga 2, högskoleförordningen [HF])

Utöver detta har Örebro universitet som mål att den studerande efter avslutad utbildning skall ha nått:

- både djup och bred samhällsvetenskaplig kompetens inom området personal- och arbetslivsfrågor,
- goda kunskaper i samhällsvetenskaplig organisationsteori och ledarskapsteori,
- goda kunskaper om arbetsmiljö och hur sättet att organisera arbetet påverkar människor och deras hälsa,
- goda insikter i arbetsrättslig lagstiftning och dess tillämpning i organisationer, och
- kunskap om betydelsen av frågor om genus och mångfald, särskilt etnisk mångfald, i arbetslivet.

3 UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Inom ramen för utbildningen rekommenderas studenten att läsa kurser på A- till C-nivån inom huvudområdet sociologi med inriktning mot organisations- och arbetslivsfrågor. Programmet inleds med de flervetenskapliga kurserna Samhällsvetenskaplig grundkurs I och II, på vardera 30 högskolepoäng, där de centrala områdena är sociologi och socialpsykologi, pedagogik och psykologi, alla med inriktning mot organisations- och arbetslivsfrågor. Dessutom läser studenten Arbetsrätt med arbetsmiljörätt, 30 högskolepoäng samt Personalarbete, 30 högskolepoäng. I kursen Personalarbete ingår verksamhetsförlagda studier, som innebär att studenten självständigt under handledning genomför ett kvalificerat utredningsuppdrag på en utvald arbetsplats.

3.2 Rekommenderad studiegång

- Termin 1, Samhällsvetenskaplig grundkurs I, 30 högskolepoäng
- Termin 2, Samhällsvetenskaplig grundkurs II, 30 högskolepoäng
- Termin 3, Sociologi och socialpsykologi B, med inriktning mot organisation och arbetsliv, 30 högskolepoäng
- Termin 4, Arbetsrätt med arbetsmiljörätt A, 30 högskolepoäng
- Termin 5, Sociologi och socialpsykologi C, med inriktning mot organisation och arbetsliv, 30 högskolepoäng
- Termin 6, Personalarbete, 30 högskolepoäng

Huvudområdet för kurserna Samhällsvetenskaplig grundkurs I och II, Sociologi och socialpsykologi B, Sociologi och socialpsykologi C samt Personalarbete är sociologi. Huvudområdet för kursen Arbetsrätt med arbetsmiljörätt är rättsvetenskap.

Samhällsvetenskaplig grundkurs I och II, totalt 60 högskolepoäng

Kurserna ger en bred översiktlig kunskap i Personalvetarprogrammets samhällsvetenskapliga grunder genom att introducera olika infallsvinklar till personal- och arbetslivsfrågorna i sitt sammanhang i arbetsorganisationen. Centrala områden är sociologins, socialpsykologins, psykologins och pedagogikens perspektiv på arbetsliv och arbetsorganisation. Ett kursmoment är företagsekonomi med inriktning personalekonomi. Kommunikation och handlande i arbetsorganisationer utgör en av de gemensamma nämnarna i kursen.

Sociologi och socialpsykologi B, med inriktning mot organisation och arbetsliv, 30 högskolepoäng

Kursen ger breddad och fördjupad kunskap om den samhällsanalytiska tradition som sociologiskt tänkande utgör en del av och som är en central del av organisations- och arbetslivsforskningen. Vidare ges fördjupad kunskap om relationerna mellan samhälle och individ samt struktur och handlande. Kursen ger också fördjupad kunskap i teoriutvecklingen från ”klassisk” till modern organisations- och ledarskapsteori, i frågor kring makt och delaktighet, förhållandet

mellan arbetsmiljö och arbetsorganisation, förändringsarbete, osv. Samhällsvetenskaplig forskningsmetodik introduceras i ett särskilt kursmoment. Kursen avslutas med en mindre uppsats i grupp där studenterna ges en grundläggande träning i förmågan att tillämpa sina insikter och metoder vid analys av konkreta problemställningar inom företrädesvis området organisation och arbetsliv.

Arbetsrätt med arbetsmiljörätt A, 30 högskolepoäng

Kursen ger grundläggande kunskaper om det arbets- och arbetsmiljörättsliga regelsystem som gäller på den svenska arbetsmarknaden. Den studerande tränas i juridisk problemlösning och argumentation och rättskällor och juridisk metod berörs. Den särskilda organiseringen och publiceringen av information inom området tas upp. Svensk arbets- och arbetsmiljörätt tas upp i relation till den Europeiska unionens lagstiftning. Andra centrala frågor är arbetsmarknadens parter, anställningsskyddet, förenings- och förhandlingsrätten, medbestämmandefrågor och kollektivavtal. Vidare behandlas arbetsmiljörättens förvaltningsrättsliga, straffrättsliga och försäkringsrättsliga delar samt diskrimineringslagstiftningen. I kursen ingår ett skriftligt arbete inom arbetsrätten eller arbetsmiljörätten.

Sociologi och socialpsykologi C, med inriktning mot organisation och arbetsliv, 30 högskolepoäng

Kursen ger studenten breddad och fördjupad kunskap i modern sociologisk och socialpsykologisk teori med tyngdpunkt på teorier inom området organisation och arbetsliv. Vidare ges fördjupad kunskap i samhällsvetenskaplig metod och metodologiska problem. I delkursen uppsats, som omfattar 15 högskolepoäng, ges studenter som följer Personalvetarprogrammet genom sitt val av bl.a. uppsatstema möjlighet att utveckla sin förmåga att självständigt genomföra analyser med hjälp av olika metoder och analystekniker inom området organisation och arbetsliv.

Personalarbete, 30 högskolepoäng

Kursens behandlar personalarbetets centrala frågor i såväl den aktuella teoridiskussionen som i arbetslivets aktuella praxis. Huvudteman är därmed dels utvecklingen av modern organisations- och ledarskapsteori och dels arbetsmiljöfrågor. Kursen behandlar vidare bl.a. rehabilitering, rekrytering, jämställdhet, genus och etnisk mångfald i arbetslivet, personalsociala frågor, etik, kunskaps- och kompetensutveckling och lärande i organisationer. Kursen ger studenten kunskaper i att kritiskt värdera och förhålla sig till personalarbetets aktuella frågor. I kursen ingår ett verksamhetsförlagt moment som innebär att studenten självständigt med hjälp av handledare genomför ett kvalificerat utredningsuppdrag inom personalområdet.

3.3 Studieformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, grupparbeten, laborationer. Web-baserade undervisningsmoment kan förekomma. Studierna är utformade för att stimulera kritiskt reflekterande, förmågan att söka och värdera information, förmågan att självständigt följa kunskapsutvecklingen samt förmågan att kommunicera muntligt och skriftligt. För närmare information om studieformer, se respektive kursplan.

4 INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Programmet ger möjlighet till internationellt studentutbyte.

5 BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall, enligt 6 kap. 18 § högskoleförordningen (HF), betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Som betyg skall, enligt 6 kap. 19 § HF, användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd, om inte högskolan föreskriver annat betygssystem.

I de fall rektor medgivit avsteg från den tregradiga betygskalan framgår detta av respektive kursplan.

Obligatoriska moment förekommer oftast i form av seminarier. I kursen Personalarbete ingår verksamhetsförlagda studier. För närmare information om kraven på obligatoriska moment och deras omfattning, se respektive kursplan.

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examination.

6 EXAMEN

Filosofie kandidatexamen (Degree of Bachelor in Social Science)

En filosofie kandidatexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng, varav

- minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning (ABC) inom ett huvudområde från filosofiskt fakultetsområde,
  - ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng på C-nivå inom ramen för huvudområdet,
- minst 30 högskolepoäng inom annat huvudområde/andra huvudområden från filosofiskt fakultetsområde.

Mål, se punkt 2.2.

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examina.

7 BEHÖRIGHETSVILLKOR

7.1 Behörighetsvillkor vid antagning till programmet

För att vara behörig till programmet krävs att den sökande har grundläggande behörighet.

För ytterligare information, se Antagningsordningen.

7.2 Behörighetsvillkor vid antagning till kurser inom programmet

För att bli antagen till en kurs inom programmet krävs att den studerande har den särskilda behörighet som föreskrivs. För att få påbörja studier inom programmets huvudområde på B- och C-nivå, krävs att den underliggande och behörighetsgivande nivån är godkänd. För att få påbörja kursen Personalarbete krävs att A - C-nivån i huvudområdet sociologi samt kursen Arbetsrätt med arbetsmiljörätt, 30 högskolepoäng, är genomförda med godkänt resultat. Den särskilda behörigheten framgår av respektive kursplan.

8 URVAL OCH PLATSGARANTI

8.1 Urval till programmet

Vid urval till programmet används urvalsgrunderna betyg (60 procent av platserna) och resultat från högskoleprovet (40 procent av platserna).

8.2 Platsgaranti inom programmet

Den som antagits till programmet har platsgaranti, för högst 30 högskolepoäng per termin, till universitetets kursutbud där den studerande uppfyller kraven för den särskilda behörigheten upp till 180 högskolepoäng.

Kurser kan undantas från platsgarantin, se Antagningsordningen.

9 TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräknande av kurs i generell examen, om bedömningen sker i samband med begäran om examensbevis och kan betraktas som rutinmässig, fattas av processchefen för Studentservice(se delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande i övriga fall fattas av respektive akademichef (se delegationer i utbildningsfrågor).

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för tillgodoräknanden.

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER (6 KAP. 17 § HF)

Denna utbildningsplan gäller från och med höstterminen 2009.

De som påbörjade utbildningen höstterminen 2005 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes 15 juni 2004 till och med vårterminen 2010.

De som påbörjade utbildningen höstterminen 2006 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes 15 juni 2004 till och med vårterminen 2011.

De som påbörjade utbildningen höstterminen 2007 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes 5 februari 2007 till och med vårterminen 2011.

De som påbörjade utbildningen höstterminen 2008 har rätt att slutföra utbildningen i enlighet med den utbildningsplan som fastställdes 5 februari 2007 till och med vårterminen 2012.